Valvontaosasto
Ohjaus- ja asiantuntijapalvelut
Kansainväliset ja oikeudelliset asiat

15.10.2019

Eduskunta
Lakivaliokunta

LaV@eduskunta.fi

Viite: Asiantuntijapyyntönne valiokunnan istuntoon 16.10.2019

Tullin lausunto asiassa HE 45/2019 vp; Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnon antaja:
Tulliylitarkastaja Lassi Salakka, puh: 04033 26192

Lausunto

Pyydettynä lausuntona Tulli esittää seuraavaa:

Nyt tarkasteltavana oleva uudistettava Eurojust -säädäntö perustuu tarpeeseen reagoida havaittuihin toimintaympäristön muutoksiin Unionin tasolta alkaen ja sopeutua uusien toimijoiden, kuten Euroopan syyttäjänviraston (EPPO), asemaan. Tulli on osallistunut säädännön valmisteluun ja voinut tuoda näkemyksensä esille jo aikaisemmissa vaiheissa. Tulli on jo aiemmin todennut, että on samaa mieltä valmistelussa esitetyn näkemyksen kanssa, jonka mukaan asiallisesti Eurojustin toimintaan ei ole uuden asetuksen myötä tulossa suuria muutoksia, eikä myöskään nykyisessä lainsäädännössä kansallisella tasolla ole ilmennyt mainittavia ongelmia. Päämäärät Unionin ja jäsenvaltioiden viranomaisten yhteistyön tehostamiseksi ovat Tullin näkökulmasta oikeita ja keinot joilla niihin pyritään johdonmukaisia.

Tulli toistaa tässä myös aiemman kantansa siitä, että kiiretilanteessakaan päätöksen tekeminen operatiivisesta toimenpiteestä ilman, että harkittaessa ovat käytettävissä myös toteuttavan esitutkintaviranomaisen tiedot, ei useimmiten ole käytännössä mahdollista, eikä viimeksimainittujen rutiininomainen ympärivuorokautinen päätöksentekovalmius huomioon ottaen myöskään tarpeellista. Säädettävänä olevan lain 3 § 2 momentin sekä EU -asetuksen 2018/1727 8 artiklan kohdat 3 - 5 huomioon ottava esitutkinta- ja syyttäjäviranomaisten tiivis yhteistyö on Suomessa oleellinen elementti säädännön tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tullilla on hyviä kokemuksia yhteisten tutkintaryhmien toteuttamista esitutkinnoista ja Eurojustin asetuksen 4 artiklan mukainen koordinoiva toiminta sekä tekninen ja taloudellinen tuki ovat merkittävä tekijä jäsenvaltioiden välisen yhteistoiminnan edistämisessä Unionissa. Euroopan Unionin sisällä on useita yhteistyön koordinoimiseen ja kehittämiseen osallistuvia toimijoita. Europol ja OLAF ovat Tullille jatkuvasti keskeisiä

kumppaneita. Tullin rikostorjunta kohdistuu keskeisesti sellaisen rikollisuuden alueelle, joka on omiaan kohdistumaan Euroopan Unionin taloudellisiin etuihin, joten Euroopan syyttäjänviraston perustaminen tulee todennäköisesti vaikuttamaan merkittävästi Tullin kansainväliseen yhteistoimintaan.

Kaiken kaikkiaan Tulli toteaa useiden toimijoiden osittain päällekkäisten toiminta-alueiden tunnistamisen ja oikean rajanvedon yksittäistapauksessa edellyttävän tarkkuutta yksittäiseltä viran haltijalta. Nyt säädettävä täydentävä laki on tarpeellinen osa sovellettavaksi tulevaa kokonaisuutta.